

20 september 2026 verkondiging

Schriftlezing: Lucas 11:1-13

Gemeente van onze Heer Jezus Christus

Leer ons bidden, daar gaat het vandaag over. Hoe doe je dat: leren bidden? Je kunt op verschillende manieren iets leren. Ik heb even een voorbeeld om dat duidelijk te maken.

We hebben een kleinzoon, Guus. Dus we hadden een kinderstoel nodig. Ik naar de Pelgrimshoeve. Daar stonden maar liefst 10 gebruikte antilop-kinderstoelen van IKEA. Ik heb de mooiste uitgekozen en mee naar huis genomen.

Het blad moet eraf kunnen. Maar hoe moet dat? Hoe leer ik hoe ik dat moet doen? Dat kan op verschillende manieren:

Zelf ben ik van de *gebruiksaanwijzing*, de instructie. Eerst lees je die goed door en dan doe je precies stap voor stap wat erop staat. Maar ja, Pelgrimshoeve, dus die hadden we niet.

Je kunt ook leren hoe iets moet door *goed te kijken*. Hoe zit dat blad vast? Zit er een soort inkeping die je moet volgen? Wat voor materiaal is het, vast of een beetje flexibel? En als je dan even logisch nadenkt kom je misschien tot een plan.

Er zijn ook mensen - ik hoor daar zelf niet bij - die gaan het *gewoon proberen*. Experiment. Leren door het te doen. Met vallen en opstaan, gewoon gaan.

Was mijn schoondochter er maar. Die is handig. Had ik maar *iemand die het me voordoet*.

Dat is ook een manier van leren: dat je iets ziet doen en het dan nadoet.

De oplossing is in deze tijd simpel: leren door een *tutorial*, een *filmpje via Youtube*. Je googelt 'ikea kinderstoel blad eraf.' Ik vond een filmpje met een aardige Engelse vrouw die het voordeed en er commentaar bij gaf. Je moet een gigantische ruk aan dat blad geven. Ik zou het zelf nooit gedurfd hebben maar toen ik het filmpje drie keer had gezien en de aansporing van die vrouw 'gewoon doen!!!' echt tot me door had laten dringen durfde ik het aan. En het werkt...

In het evangelie vandaag zien we hoe Jezus op verschillende manieren de leerlingen leert en stimuleert om te bidden. We gaan het langs in vijf punten.

1 Zien bidden doet bidden

Het verhaal begint ermee dat Jezus zelf bidt. Hij is ergens aan het bidden. Dat lezen we vaker in het evangelie. Soms zoekt Jezus ook echt een stille plek op, zondert Hij zich af. Hij bidt zelf en de leerlingen zien Hem dat doen en dat wekt hun nieuwsgierigheid. Hoe zou Jezus dat doen? Kan Hij het ons ook leren?

Zien bidden doet bidden. *Wij* hebben leren bidden doordat we het mensen zien doen, vroeger en ook elke zondag hier in de kerk, en wie weet nog op allerlei andere momenten. Maar hoe zit dat voor de mensen die we kennen die niet in een kerk komen? Weten die dat wij bidden... Ze zien het niet. We luiden elke week de klok bij het Onze Vader, maar de mensen in de flat hiernaast hebben geen idee.

De vraag is dus: laten wij wel eens iets zien van ons gebed? Ik vermoed dat we daar terughoudend in zijn. *Bidden moet geen demonstratie van vroomheid worden. Hou het maar voor jezelf, de bin-*

nenkamer. Bidden, bidden, dat hoeft niet per se 'handen vouwen ogen dicht te zijn.' Je kunt ook bidden als je op de fiets zit. Of door het bos loopt. En moet je aan tafel hardop bidden met je kinderen en hun partners erbij die daar 'niet zoveel mee hebben?' Al die overwegingen zijn terecht. Maar het resultaat is: bidden is onzichtbaar geworden. En wat je niet ziet, daar ga je ook geen vragen over stellen, laat staan dat je het zelf ook eens probeert.

Dat was één: leren bidden door iemand te zien bidden.

2 Gebruiksaanwijzing

De leerlingen vragen aan Jezus: Leer ons bidden. En dan zegt Jezus: Wanneer jullie bidden, zeg dan... Hij gaat als het ware een gebruiksaanwijzing geven.

En dat spitst Jezus toe op *wat je zegt* als je bidt. Maar bidden is niet alleen maar dat je iets zegt. Bidden is ten diepste: je open stellen voor God. Stil worden, op laten komen wat diep in jou leeft, afstemmen op Gods stem. Je kunt ook bidden zonder woorden. 'Wanneer ik zoek naar woorden, is mij uw woord genoeg,' zongen we (lied 894). Bidden is overgave aan God. Maar woorden helpen wel in het contact met God. Jezus zegt niet tegen die leerlingen: "Je mag het zelf weten. Doe maar gewoon wat in je opkomt." Daar zouden ze niks aan hebben. Jezus geeft ze goede woorden. "Vader, laat uw naam geheiligd worden en laat uw koninkrijk komen. Geef ons dagelijks het brood dat wij nodig hebben..."

Een gebed met vaste woorden, zoals het Onze Vader of 'ik ga slapen, ik ben moe' kan een sleur worden. Maar vaste woorden kunnen ook een reddingsboei zijn. In heftige tijden. Als je niet meer weet wat je moet zeggen en toch wilt bidden, bid dan gewoon die woorden die je gekregen hebt. En dan kan het zomaar zijn dat die vertrouwde woorden je helpen om bij God te zijn. Dat is ook de ervaring van Tish Warren. Een klassiek gebed uit de traditie van haar kerk werd haar houvast in heftige tijden. Zij schrijft daarover in het boek 'Bidden in de nacht' wat we gaan lezen in de leeskring.

Jezus leert ons bidden door het zelf te doen en (dat was 2) door ons woorden te geven, een gebruiksaanwijzing.

3 We gaan nadenken over die woorden die Jezus geeft.

Dat is drie. Je leert ook door over iets na te denken. Wat is de kracht van de woorden die Jezus geeft? Wat Lukas hier schrijft, is ongeveer het Onze Vader. Het Onze Vader zoals wij dat bidden komt uit het Matteüsevangelie. Lucas legt net een paar andere accenten. Wat volgens mij het belangrijkste is van het Onze Vader is dat het ons helpt om alles in de goede proporties te zien. Het Onze Vader zet ons op de goede plek.

Het heeft iets intiems. We mogen God Vader noemen, we zijn zijn kind. En tegelijk besef je als je het onze vader bidt 'ik ben niet het enige kind van God.' De wereld draait niet om mij, maar om ons, om alle mensen, alle volken, wereldwijd.

En het onze Vader laat zien waar het bij God om gaat. Wij bidden om alledaagse dingen en dat is goed. Tegelijk gaat het God om zijn koninkrijk. *Uw koninkrijk kome, laat uw koninkrijk kome.* Gods koninkrijk dat is overal waar God koning is. Dan doen we wat God wil. Dat is het grote plaatje. Dan krijg je een heel andere wereld als de onze. Vrede, rechtvaardigheid. Dus als je het Onze Vader bidt, word je van het alledaagse van vandaag gericht op het koninkrijk van God, dat komt en dat er soms al is.

Dus nadenken leert ons ook iets over bidden.

4 Komen we bij punt 4

We hebben het Jezus zien doen. Hij heeft ons goede woorden gegeven. Die ons aan het denken zetten. Nu mogen wij. En toch aarzelen we. Waar halen we de lef vandaan om het echt te gaan doen? We denken: 'Heeft dat wel zin als we gaan bidden? Zou God echt naar ons luisteren? Staat God open voor ons? Wat nu als God de deur dicht houdt voor onze gebeden?' We hebben een extra aansporing nodig om het echt te gaan doen. (Zoals ik lef nodig had om een ruk aan dat tafelblad te geven, want stel je voor dat er dan iets afbreekt.)

Jezus prikkelt ons met een voorbeeld (even in mijn eigen woorden). Midden in de nacht staat er een vriend aan je deur te bellen. 'Ik heb nu brood nodig want er is een vriend bij me aan komen waaien en die moet wat eten en ik heb niks in huis.' Ga jij dan zeggen: 'Bekijk het maar, ik lig nu te slapen, morgen ben je de eerste!' Als je het al niet van harte aan hem geeft - hij is je vriend - dan geef je het toch op zijn minst omdat hij zo brutaal was het te vragen en nou ja, je bent nu toch al wakker. Bidden lijkt misschien lief en vriendelijk. Maar je hebt lef nodig om te bidden. Wees zo brutaal om te kloppen op die deur van God. Net zo lang totdat Hij opendoet.

We hebben een voorbeeld: We hebben Jezus zien bidden en willen dat zelf ook. We hebben een gebruiksaanwijzing: goede woorden. We hebben nagedacht over die woorden. We zijn geprikkeld om lef te hebben om het te gaan doen.

5 Nu hebben we nog één ding nodig, punt 5.

We hebben vertrouwen nodig. Ik moet denken aan één van onze kinderen. Die zat in groep 8 en vond rekenen heel moeilijk. Hij was bang dat hij het niet kon. Had juf het uitgelegd en voorgedaan en dan zat ie aan zijn tafeltje en wist hij het niet meer. En dan zei juf: 'Kom maar aan mijn bureau zitten.' En dan ging hij aan de slag, juf zei verder niks, en dan lukte het wel. De nabijheid van de juf gaf net even dat vertrouwen.

Bidden, ga het maar doen. Vertrouw erop dat die goede God de deur voor je zal opendoen. Jezus geeft weer een voorbeeld. Ook eigen woorden. Als je kind om kersen vraagt, geef je hem toch geen giftige bessen? En: Als je kind om een ei vraagt, geef je hem toch geen schorpioen. Sommige schorpioenen kunnen zich oprollen als een soort balletje. Dat lijkt een beetje op een ei. Als jullie - feilbare mensen - al goede dingen geven aan je kinderen hoeveel te meer zal de Vader in de hemel jullie dan niet het goede geven? Nee, dat zegt Jezus niet. Hij zegt niet: God zal jullie *het goede* geven. Hij zegt: God zal de *Heilige Geest* geven aan wie Hem daarom vragen.

God geeft niet alles waar wij om vragen. Ook niet al het goede waar wij om vragen. Maar Hij geeft wel de Heilige Geest, Gods kracht die in je werkt. Die doet zoveel. De Geest troost je als je verdriet hebt. De Geest geeft inzicht, wijsheid, veerkracht, moed. Die Geest stimuleert je om er te zijn voor iemand die op je pad komt. Door die Geest van God die in je woont ben je nooit alleen.

Vijf punten gehad. Bijna klaar. (Even een bonuswoord voor de bingo: Psalmen.)

Leer ons bidden... Ik geloof dat we nooit uitgeleerd zijn. Ons jaarthema is: Bidden tussen verlegenheid en verlangen. We zullen steeds weer onze *verlegenheid* moeten overwinnen. Ga het maar doen. En ons *verlangen* moet iedere keer gevoed worden, verlangen naar God, naar zijn koninkrijk. Maar we mogen gaan in vertrouwen. God geeft ons de Heilige Geest. Die woont in ons en bidt in ons, ook als wij het niet kunnen.

Amen.